

Посібник зі вступу до польської школи.

Практична інформація про навчання,
іспити, допомогу та підтримку дітей в
польській школі з досвідом міграції

FUNDACJA
**Polskie
Forum
Migracyjne**

projekt współfinansuje
miasto stołeczne
Warszawa

Вступ

Ваша дитина щойно розпочала навчання у польській школі. Вітаємо та бажаємо їй багато освітніх успіхів! Проте, перш ніж це станеться, запрошуємо вас ознайомитися з матеріалом, який ми підготували для батьків учнів та учениць польських освітніх закладів.

Відповідно до польського законодавства, діти, які не є громадянами Польщі, підлягають обов'язковому шкільному навчанню та обов'язковій освіті. Завдяки цьому вони мають право на навчання та догляд у державних початкових, мистецьких та середніх школах (на таких самих умовах, що й діти з польським громадянством). Обов'язкове шкільне навчання передбачає відвідування школи до 18-річного віку або до моменту завершення початкової школи.

Сподіваємося, що ця брошура стане для вас путівником по польській системі освіти. Завдяки цьому матеріалу ви дізнаєтесь про послідовність етапів освіти вашої дитини та будете краще підготовлені до викликів, пов'язаних із навчанням у польській школі.

Правила навчання та набір до польської школи

Набір до дитячих садків

Правила набору

Процес набору регулюється положеннями Міністерства національної освіти (MEN) і зазвичай відбувається у лютому-березні.

Точні дати можуть відрізнятися залежно від гміни, тому батькам слід стежити за інформацією, яку публікують відділи освіти гміни та місцеві навчальні заклади.

У Варшаві набір здійснюється через електронну платформу для набору. Батьки дитини повинні створити профіль кандидата в Комплексній системі реєстрації (KSR). Якщо ви проживаєте у Варшаві, скористайтеся цим посиланням:

<https://rekrutacje-warszawa.pzo.edu.pl/formico-public/>

Після входу в систему потрібно:

- вказати дані дитини та батьків;
- обрати три дитячих садки;
- зазначити критерії, які відповідають вашій ситуації;
- додати необхідні додатки;
- підписати заяву за допомогою довіреного профілю.

Орган управління визначає правила набору до навчальних закладів.

У першу чергу до дитячого садка приймаються діти, які проживають на території даної гміни. На першому етапі набору враховуються п'ять критеріїв. У пріоритетному порядку до дитячого садка буде прийнята дитина:

- з багатодітної сім'ї;
- з інвалідністю;
- у якої батьки або брати й сестри є особами з інвалідністю;
- яка виховується лише одним із батьків;
- яка виховується у прийомній сім'ї.

Графік набору у Варшаві:

<https://edukacja.um.warszawa.pl/harmonogram-rekrutacji1>

1. Оприлюднення пропозицій дитячих садків і початкових шкіл у системі набору.
  2. Батьки заповнюють заяву про прийом дитини та зберігають її у системі. Після завершення етапу реєстрації редагування заяви буде неможливим.
- Батьки подають заяву про прийом дитини до дитячого садка/школи першого вибору. До заяви додаються документи, що підтверджують відповідність критеріям набору.

Усі документи можна подати з підписом за допомогою довіреного профілю в електронній системі набору або в паперовому вигляді безпосередньо в дитячий садок/школу першого вибору.

3. Оприлюднення списку зарахованих і незарахованих дітей.
4. Батьки підтверджують бажання записати дитину до дитячого садка/школи, до якого її було зараховано.

Порядок зарахування дитини до дитячого садка не залежить від того, коли ви внесете дані, роздрукуєте та подасте заяву або від моменту її подання з підписом за допомогою довіреного профілю. Час затвердження заяви також не впливає на черговість зарахування.

УВАГА: Якщо ви подасте заяву після дати, зазначеної у графіку, дитина не буде врахована у наборі.

Якщо батьки не бажають скористатися запропонованим місцем, вони мають взяти участь у додатковому наборі.

Подача заяви

Ви можете подати заяву на зарахування дитини до необмеженої кількості закладів.

У заяві вкажіть обрані дитячі садки або школи, розташувавши їх у порядку пріоритетності. Заклад, зазначений першим, вважається дитячим садком або школою першого вибору. До заяви про зарахування додайте документи та довідки, які підтверджують відповідність критеріям. Пам'ятайте, що у кожній заяві необхідно підтвердити пункт: "Мені відомо про кримінальну відповідальність за подання неправдивих свідчень".

Як заповнити заяву

Заповніть заяву в електронній системі та подайте її до закладу першого вибору.

Для цього:

- заповніть заяву в системі, або:
- роздрукуйте заповнену заяву,
- підпишіть заяву,
- подайте заяву разом із документами та довідками, які підтверджують відповідність критеріям набору, до дитячого садка або школи першого вибору.

Важливо: Обое батьків повинні підписати заяву, щоб підтвердити подану в ній інформацію. Батьки дітей, які не були зараховані, можуть подати запит про надання обґрунтування рішення про відмову в зарахуванні дитини та апеляцію на рішення приймальної комісії також через електронну систему. Для цього необхідно увійти в обліковий запис дитини в Комплексній системі реєстрації (KSR).

Набір дітей із довідкою про потребу у спеціальному навчанні, виданою у зв'язку з інвалідністю:

Якщо у вашої дитини є довідка про потребу у спеціальному навчанні, видана у зв'язку з інвалідністю, ви можете подати заяву на її зарахування до загальноосвітніх або інтеграційних класів. До заяви необхідно додати копію довідки про потребу у спеціальному навчанні, дійсну на період дошкільного виховання.

Процедури безпеки та здоров'я в яслах

Щеплення

У Польщі більшість дітей, які йдуть до дитячого садка, вже вакциновані проти туберкульозу, гепатиту В, ротавірусів, дифтерії, правця, кашлюку, Haemophilus influenzae типу В, Streptococcus pneumoniae та поліомієліту.

Перед записом дитини до дитячого садка зверніться до педіатра, щоб уточнити інформацію про обов'язкові та рекомендовані щеплення. Варто пам'ятати, що за відсутності обов'язкових щеплень у дитини батьки можуть

бути притягнуті до адміністративної відповідальності. Повітові інспектори санітарної служби надсилають батькам повідомлення про необхідність вакцинації дитини. У разі невиконання цих вимог батькам надсилаються повторні нагадування. Ухилення від обов'язкових щеплень може призвести до накладення штрафу в адміністративному порядку відповідно до статті 26 Закону про виконавче провадження в адміністрації. Органом, відповідальним за здійснення процедури та її контроль, є повітовий державний санітарний інспектор.

Якщо батьки планують записати дитину до дитячого садка, вони повинні бути поінформовані під час першого візиту до педіатра або сімейного лікаря про можливість розширення захисту від інфекційних хвороб завдяки рекомендованим щепленням.

Якщо дитина має алергію (на ліки чи їжу), необхідно повідомити про це вихователя групи та директора закладу.

Якщо ваша дитина користується інсуліновою помпою

Уточніть у закладі правила щодо надання допомоги персоналом дитячого садка у її обслуговуванні.

Джерела:

<https://zlobki.waw.pl/rekrutacja/>

Zasady rekrutacji – Edukacja
(um.warszawa.pl)

<https://www.wroclaw.pl/dla-mieszkanca/rekrutacja-do-przedszkoli-wroclaw-harmonogram>

<https://rekrutacje-krakow.pzo.edu.pl/formico-public/menu/14>

<https://www.ourkids.net/pl/jak-zapisac-dziecko-do-przedszkola-w-polsce.php>

Річна підготовка до школи (zerówka)

Річна дошкільна підготовка, також звана нульовкою (zerówka), є обов'язковим етапом освіти в Польщі. Зазвичай до нульовки ходять діти віком 5-6 років. Нульовка є перехідним етапом між дитячим садком та початковою школою. Вона готує дітей до початку навчання в першому класі початкової школи. Це період інтенсивного розвитку чотирьох основних навичок: когнітивних, соціальних, емоційних і фізичних.

Інтелектуальний розвиток

Програма нульовки зосереджена на розвитку базових когнітивних навичок, таких як лічба, читання, письмо, а також розуміння простих математичних і природничих понять.

Соціальний та емоційний розвиток

Діти вчаться співпрацювати, ділитися, керувати своїми емоціями та будувати стосунки з однолітками і дорослими.

Фізичний розвиток

Нульовка приділяє велику увагу розвитку моторики, включаючи фізичні вправи та такі навички, як малювання та вирізання.

У Польщі нульовка може функціонувати в різних формах:

Більшість дітей відвідують нульовку, організовану при дитячих садках. Програми реалізуються відповідно до рекомендацій Міністерства національної освіти. Деякі початкові школи мають нульовки, що забезпечує дітям плавний перехід до першого класу.

Навчальна програма охоплює різноманітні напрямки, зокрема:

- **мовна освіта** – розвиток комунікативних навичок, формування звичок, необхідних для читання та письма;
- **математична освіта** – ознайомлення з базовими математичними поняттями, навчання лічбі та виконання простих математичних дій;

- **природнича та соціальна освіта** – ознайомлення з основними поняттями про навколишній світ і розуміння принципів функціонування у суспільстві;
- **містецька освіта** – розвиток творчих здібностей через заняття з образотворчого мистецтва, музики, танців і театру;
- **фізичне виховання** – рухові вправи та командні ігри, спрямовані на покращення фізичної форми.

Правила набору

Процес набору регулюється положеннями Міністерства національної освіти і зазвичай відбувається у період з лютого по березень.

Точні терміни можуть відрізнятись залежно від гміни, тому батькам слід стежити за інформацією, яку публікують місцеві навчальні заклади.

У великих містах набір здійснюється через електронну платформу для набору. Батьки дитини повинні створити профіль кандидата в Комплексній системі набору:

для Варшави – <https://rekrutacje-warszawa.pzo.edu.pl/>

для Вроцлава – <https://rekrutacje.edu.wroclaw.pl/formico-parents/>

для Кракова – <https://rekrutacje-krakow.pzo.edu.pl/formico-public/>

для Гданська – <https://naborp-kandydat.edu.gdansk.pl/>

Орган управління визначає детальні правила набору до навчальних закладів.

Пріоритет надається дітям, які проживають на території даної гміни. В першу чергу до дитячого садка буде прийнята дитина:

- з багатодітної сім'ї;
- з інвалідністю;
- чиї батьки або брати й сестри є особами з інвалідністю;
- яка виховується лише одним з батьків;
- яка виховується в прийомній сім'ї.

Після завершення загальної процедури набору до нульовок подальший процес здійснюється безпосередньо у закладі, за умови наявності вільних місць.

Запис дитини до початкової школи

Залежно від населеного пункту, набір до початкових шкіл починається навесні кожного календарного року (у березні) і проводиться:

- у традиційній формі (паперові документи, які необхідно подати до секретаріату відповідної школи),
- або в електронній формі (наприклад, у Варшаві через сайт <https://rekrutacje-warszawa.pzo.edu.pl/formico-public/>

У 2024/2025 навчальному році, у зв'язку із запровадженням обов'язкової шкільної освіти для дітей та молоді з України, існує можливість запису дитини до школи поза вищезазначеним терміном набору.

Якщо вашій дитині виповнюється 7 років у цьому календарному році, ви зобов'язані записати її до школи. Для цього необхідно вибрати школу та подати заяву разом із відповідними документами.

У випадку початкової школи дитина повинна бути записана до районної школи за місцем проживання або може бути записана до школи, обраної опікуном, за умови наявності вільних місць. Перелік районних шкіл для Варшави можна знайти на сайті: <https://mapum2.um.warszawa.pl/obwody>

Дитина повинна бути прийнята до школи незалежно від того, чи їй присвоєно номер PESEL, чи володіє вона польською мовою, та який її статус перебування на території Республіки Польща. Право дитини на освіту гарантує Конституція Польщі та Закон про освіту.

Документи, які необхідно підготувати для запису дитини до польської школи:

- заповнена та підписана заява, бажано обома опікунами (бланк заяви можна отримати в секретаріаті школи або на її офіційному сайті),
- паспорт дитини або свідоцтво про народження у випадку відсутності паспорта,
- паспорт одного з батьків або тимчасового опікуна,
- документ, що підтверджує завершення шкільної підготовки (так звана "готовність до школи"), виданий школою, в якій дитина закінчила нульовку – підготовчий нульовий клас для першокласників,
- документ, що підтверджує завершення відповідного класу в українській школі для дітей, які продовжують навчання,
- заява під загрозою кримінальної відповідальності за свідоме надання неправдивих даних щодо місця проживання або реєстрації (довідка про реєстрацію).

Практичні поради для батьків та опікунів:

- Подайте письмову заяву про зарахування дитини до секретаріату школи, навіть якщо вам усно повідомили про відсутність вільних місць або інші перешкоди для запису.
- Попросіть надати вам письмове рішення щодо вашої заяви – це загальноприйнята практика в Польщі.
- Якщо ви не можете самостійно знайти місце для своєї дитини в початковій школі, зверніться до відділу освіти місцевого управління або міської ради.
- Якщо ви не можете надати документ, що підтверджує завершення навчання вашої дитини в українській школі, ви можете подати заяву під загрозою кримінальної відповідальності за свідоме надання неправдивої інформації.
- Якщо вашій дитині виповнюється 6 років у даному календарному році, і ви хочете записати її до школи без очікування, поки їй виповниться 7 років, ви можете подати відповідну заяву до школи, якщо дитина завершила підготовчий клас у попередньому році. Довідка про готовність дитини до навчання в школі видає психолого-педагогічна консультація.

- Якщо дитина не відвідувала підготовчий клас („нульовку“), але в даному календарному році їй виповнюється 7 років, батьки можуть записати її до школи. У такому разі слід подати заяву, що підтверджує, що дитина володіє необхідними навичками для засвоєння шкільного матеріалу. Іноді школа може вимагати довідку від психолого-педагогічної консультації.
- Якщо дитина не готова до навчання в школі після закінчення "нульовки" (заклад не видав документ про "готовність до школи") або у вас є сумніви щодо можливості дитини відвідувати школу через труднощі або проблеми з розвитком, психолого-педагогічна консультація може видати відповідний висновок "протипоказання до початку шкільного навчання". У такому випадку необхідно подати заяву про відтермінування обов'язкового шкільного навчання до районної школи до 31 серпня року, в якому дитині виповнюється 7 років. Рішення про відтермінування обов'язкового шкільного навчання приймає директор школи. Протягом цього року дитина повинна відвідувати підготовчі заняття. Дитина з інвалідністю може отримати відтермінування максимально до моменту, коли їй виповниться 9 років.
- Якщо протягом навчального року ви захочете перевести дитину до іншого навчального закладу (наприклад, через переїзд до іншого міста чи країни), обов'язково повідомте про це адміністрацію школи, яку відвідує ваша дитина. Також першим кроком є звернення до нового навчального закладу і розмова з директором школи про можливість зарахування дитини. Якщо директор висловить готовність прийняти дитину, необхідно підготувати документи для переведення. Зазвичай ці документи школи передають між собою, і вся процедура займає близько тижня.

ПАМ'ЯТАЙТЕ! Ви зобов'язані повідомити навчальний заклад про свій намір змінити школу. В іншому разі, через відсутність дитини, справа може бути передана до сімейного суду, і на вас може бути накладений штраф.

Початкова шкільна освіта

У польській системі освіти розділено обов'язок шкільного навчання та обов'язок здобуття освіти. Обов'язок шкільного навчання стосується відвідування початкової школи. Він поширюється на дітей віком від 7 років до моменту завершення початкової школи. Цей обов'язок може виконуватися поза школою в рамках домашньої освіти.

Перші три роки навчання — це навчання у формі інтегрованого підходу. Вчитель, який одночасно є класним керівником, викладає **початкову освіту (ПО)**.

ПО охоплює такі предмети як: польська мова, математика, природознавство, іноземна мова, образотворче мистецтво, музика, комп'ютерні заняття та обов'язково фізкультура. Усі ці предмети може викладати одна людина. Виняток можуть становити уроки релігії чи іноземної мови. Заняття з релігії та етики не є обов'язковими; діти відвідують їх лише за згодою батьків.

Підручники кожна дитина отримує у школі. Проте в деяких випадках їх можливо доведеться придбати самостійно. Крім підручників, учень повинен мати шкільне приладдя: зошити, пенал, ручку, олівець, гумку, кольорові олівці, лінійку, ножиці, клей, точилку, спортивну форму для уроків фізкультури, змінне взуття, матеріали для занять з образотворчого мистецтва та пляшку з водою. Варто запитати про список необхідних речей для занять (шкільного приладдя).

Комунікація між школою та батьками здійснюється через електронний щоденник (Librus, Vulcan). Регулярне використання електронного щоденника є обов'язковим.

Оцінювання

У класах I–III підсумкове оцінювання за семестр і навчальний рік є описовим. Оцінка поведінки також є описовою. Вчитель може використовувати авторські інструменти для описового оцінювання поведінки та навчальних навичок.

Під час початкової освіти дитина повинна опанувати навички читання, письма та базової лічби.

Діти також вивчають основи природознавства, принципи життя в гармонії з навколишнім середовищем, інформацію про здоровий спосіб життя, а також про міжособистісні стосунки. Основними цілями початкової освіти є:

- поглиблення знань з правильного читання, письма та лічби;
- розвиток навичок самостійної роботи та співпраці з іншими;
- контакт із природою та довкіллям;
- поглиблення знань про турботу про навколишнє середовище;
- навчання встановлювати контакти;
- розвиток інтересів і хобі;
- звернення уваги на правильне мовлення, опанування мови як у письмі, так і в читанні та усному мовленні;
- розширення знань за допомогою мультимедійних джерел і книг;
- розвиток інтересів, пов'язаних зі спортом і здоров'ям;
- навчання самооцінки та оцінювання однолітків;
- розвиток творчих здібностей та уяви;
- формування належної соціальної поведінки.

Шкільний атестат містить описову оцінку (замість балів), яка охоплює, зокрема, активність, поведінку та залученість у життя школи і класу.

У школі працює група продовженого дня для **учнів 1–3 класів**. Це освітньо-виховний простір, де діти можуть перебувати до або після уроків. Щоб скористатися послугами групи продовженого дня, необхідно подати відповідну заяву разом зі списком осіб, уповноважених забирати дитину зі школи.

Для занять у групі продовженого дня потрібно мати так званий набір для творчих занять: кольоровий папір, кольоровий картон, кольорові олівці, фарби, пластилін, клей та інші матеріали, зазначені виховательками групи на початку навчального року. У деяких школах усі матеріали надаються за рахунок шкільного бюджету, а в інших — кожна дитина приносить необхідне приладдя самостійно. Під час запису дитини до групи продовженого дня варто уточнити, як це організовано у вашій школі.

Джерела:
<https://publikacje.edu.pl/edukacja-wczesnoszkolna-w-polsce>
<https://spkicin.edupage.org/text/?eqa=dGV4dD1zdWJqZWNOcy8yMQ%3D%3D>
<https://policalna.gowork.pl/blog/jak-wyglada-system-szkolnictwa-w-polsce-etapy-charakterystyka/>

Контакт зі школою

Librus i Vulcan — це найпопулярніші електронні щоденники в Польщі, які дозволяють батькам швидко спілкуватися зі школою (передусім із класним керівником) та мати зручний доступ до актуальної інформації про навчальні досягнення дитини. Електронний щоденник використовується для зв'язку з вчителями, шкільним психологом або шкільним педагогом, а також для отримання інформації про оцінки, поведінку та відвідуваність дитини. Доступ до електронного щоденника мають як учні, так і батьки, проте кожен входить зі свого окремого облікового запису.

У електронних щоденниках можна знайти різноманітні функції та дані, зокрема:

- **оцінки, зауваження, відвідуваність учнів;**
- **розклад занять** – актуальний графік уроків для учнів і вчителів;
- **повідомлення** – засіб комунікації між вчителями, учнями та батьками;
- **домашні завдання** – інформація про завдання та терміни їх виконання;
- **шкільний календар** – дати контрольних робіт, екскурсій і шкільних заходів;
- **дидактичні матеріали** – навчальні ресурси, надані вчителями;
- **оголошення** – важлива інформація та повідомлення від школи.

За допомогою електронного щоденника можна надсилати **класному керівнику** такі повідомлення, як:

Пояснення відсутності – повідомлення (прохання про виправдання відсутності), яке надсилається класному керівнику від імені одного з батьків або законного опікуна із зазначенням причини та періоду відсутності дитини.

Звільнення з уроків – повідомлення, яке надсилається класному керівнику у випадку, коли дитина має залишити школу до завершення уроків, наприклад, через запланований візит до лікаря або погане самопочуття. Завдяки цим функціям електронні щоденники полегшують управління навчальним процесом і комунікацію в шкільній спільноті.

Некористування електронним щоденником може мати негативні наслідки, такі як:

- відсутність інформації про майбутні події, вихідні дні, екскурсії, оплати;
- невідповідність до уроків або контрольних робіт, що може призвести до погіршення оцінок і зниження мотивації до навчання;
- відсутність можливості залучення дитини до шкільних активностей, таких як конкурси, майстер-класи, концерти, що може стати перешкодою для правильного розвитку дитини та розкриття її талантів.

Пам'ятайте, що електронний щоденник є головним інструментом комунікації між батьками, учнями та школою. Щодня перевіряйте електронний щоденник, щоб не пропустити важливу інформацію!

Використання електронного щоденника є обов'язковим!

Інструкції з використання електронних щоденників:

Посилання для входу:

- Librus <https://portal.librus.pl/szkola>
- Vulcan <https://www.vulcan.edu.pl/konto>

Дізнайтеся, як користуватися LIBRUS на каналі YouTube PFM:
УКРАЇНСЬКА ВЕРСІЯ

Як користуватися VULCAN?

ПОЛЬСЬКА ВЕРСІЯ:
https://str-arch.vulcan.edu.pl/vulcang_files/user/AABW/AABW-PDF/uonetplus/uonetplus_Logowanie-ucz-rodz.pdf?_

УКРАЇНСЬКА ВЕРСІЯ:
https://str-arch.vulcan.edu.pl/vulcang_files/user/AABW/AABW-PDF/uonetplus/uonetplus_Logowanie-ucz-rodz_UA.pdf

Освіта у 4-8 класах

Четвертий клас — це новий етап навчання, коли вперше з'являються заняття з чітко визначених предметів, зокрема з другої іноземної мови. Заняття проводять вчителі, які спеціалізуються на відповідних предметах.

Предмети у 4-8 класах

Уроки з польської мови, двох іноземних мов, історії, суспільствознавства, образотворчого мистецтва, музики, природознавства, географії, біології, фізики, хімії, математики, інформатики, трудового навчання, навчання з безпеки життєдіяльності та фізкультури (WF).

Школи також організують уроки релігії та етики. Ці предмети не є обов'язковими. Учні відвідують їх за згодою батьків.

З 1 вересня 2024 року набувають чинності нові правила, згідно з якими з навчального року 2024/2025 релігія більше не враховуватиметься у середній бал. У державних школах предмет "релігія" стосується виключно римо-католицької релігії.

Підручники видаються школою на навчальний рік. Робочі зошити у більшості випадків також надаються шкільною бібліотекою. Однак, якщо дитина приєднується до класу посеред навчального року, можливо, такий зошит доведеться придбати самостійно.

Учні можуть брати книги зі списку обов'язкової програмної літератури у шкільній бібліотеці. Також вони мають доступ до додаткових навчальних матеріалів з різних предметів.

Починаючи з четвертого класу, учні додатково відвідують заняття з класним керівником (урок з класним керівником) тривалістю 1 навчальна година на тиждень. На цих уроках обговорюють питання, пов'язані зі стосунками з однолітками, взаємодією в класі та поза школою. На цих заняттях також можуть порушуватися такі теми, як дорослішання, навчання, взаємини в сім'ї та з однолітками, емоційний розвиток тощо.

У 4-8 класах застосовується шестибальна шкала оцінювання:

- 6 - відмінно
- 5 - дуже добре
- 4 - добре
- 3 - задовільно
- 2 - допустимо
- 1 - незадовільно

Вчителі та вчительки регулярно оцінюють успіхи дитини у навчанні.

Наприкінці кожного семестру та навчального року вчителі виставляють підсумкові оцінки з кожного предмета в електронному щоденнику (Librus/Vulcan), які потім будуть відображені у шкільному атестаті дитини.

Шкільне приладдя

Вміст пенала дитини на цьому етапі слід доповнити: транспортиром, циркулем, косинцем, лінійкою, калькулятором, олівцями, маркерами для виділення тексту та ручкою. На уроки фізкультури (WF) учні переодягаються у спортивний одяг.

Відвідуваність та безпека

Школа контролює відвідуваність дитини. Якщо учень не відвідує школу або пропускає заняття без поважної причини, батьки можуть зіткнутися з наслідками з боку школи та соціальних служб.

Страховання від нещасних випадків (NWW) — це страхування, що покриває наслідки нещасних випадків, наприклад: постійні ушкодження здоров'я після нещасного випадку, укуси тварин та комах, придбання чи ремонт ортопедичних виробів і допоміжних засобів, медичні витрати після нещасного випадку, а також добові виплати за перебування в лікарні. Можна придбати комерційний страховий поліс для дитини в одній із страхових компаній, що працюють на польському ринку.

Переведення та кваліфікація до наступного класу

Якщо дитина отримує оцінку "1" з предмета, вона може протягом двох тижнів покращити її на вищу. До середини грудня вчительки початкових шкіл (з 4-го класу) та ліцеїв виставляють пропоновані оцінки на

основі поточних оцінок першого семестру з кожного предмета. Точний термін може залежати від внутрішніх правил школи. Пропоновані оцінки відображаються в електронному щоденнику, а класний керівник часто роздає їх роздруковані версії батькам під час зборів.

Ці оцінки не є остаточними. Мета пропонованих оцінок — надати учням можливість "підвищити" рівень знань до бажаного рівня та покращити семестрову оцінку. Батьки зобов'язані стежити за оцінками дитини у Librus/Vulcan. Незадовільна оцінка у першому семестрі не перешкоджає учню/учениці продовжувати навчання у другому семестрі. Це пояснюється тим, що оцінювання триває до кінця навчального року, а рішення про переведення (або ні) до наступного класу приймається лише за результатами річної класифікації.

Якщо дитина отримує статус "не кваліфікований", то у виняткових випадках, за згодою педагогічної ради, вона може самостійно опрацювати матеріал за весь семестр. Такі перекладання зазвичай плануються на останні дні серпня.

Варто пам'ятати, що учні, які мають дві або більше оцінок "1", не можуть бути переведені до наступного класу. У разі отримання більше ніж двох річних негативних оцінок дитина повторює навчальний рік у тому ж класі. Учень може отримати статус "не кваліфікований", якщо пропустить понад 50% навчальних годин із предмета або з поведінки.

Поведінка учня може бути: поганою, незадовільною, задовільною, доброю, дуже доброю, відмінною.

Важлива інформація для батьків восьмикласників:

Іспит восьмикласника відбувається щороку в травні і охоплює три предмети: польську мову, іноземну мову та математику. Успішне складання цього іспиту є обов'язковою умовою для завершення початкової школи та переходу до наступного етапу освіти, тобто навчання у середній школі.

Додаткові бали

Учень може отримати додаткові бали за позитивні дії на користь класу чи школи (участь у конкурсах, робота на благо класу або школи). Негативні бали (-), які нараховуються за небажану поведінку (наприклад, порушення дисципліни на уроці, списування, нецензурна лексика), зменшують загальну кількість балів.

Бали зі шкільного атестата

За відмінну оцінку учень отримує 18 балів, за дуже добру — 17, за добру — 8, за задовільну — 2 бали. За атестат з відзнакою можна додатково отримати цілих 7 балів. Окрім цього, 3 додаткові бали нараховуються учням, які беруть участь у шкільній волонтерській діяльності.

Інформація про додаткові бали зазначається у свідоцтві про закінчення 8-го класу, а загальна кількість набраних балів враховується при вступі до середньої школи.

Профорієнтація

Одним із завдань початкової школи є підготовка учнів до вибору напрямку подальшого навчання та майбутньої професії. Школа проводить уроки з профорієнтації для учнів 7-х і 8-х класів. Детальніше про це можна дізнатися в розділі "Набір до середньої школи".

Атестат про закінчення початкової школи – документ, що підтверджує завершення навчання в початковій школі, який учні отримують на основі результатів іспитів.

Позапланові заняття в школі:

Польська мова як іноземна — це додаткові уроки польської мови для іноземних учнів. Діти мають право на 2–6 годин на тиждень, залежно від змін у законодавстві та можливостей конкретної школи.

Допомога міжкультурної асистентки — заняття з міжкультурною асистенткою (виконання домашніх завдань, пояснення тем, незрозумілих для дитини, переклад пояснень під час уроків, психологічна підтримка, роз'яснення шкільних правил і культурних відмінностей, медіація у випадках конфліктів).

Компенсаційні уроки — це заняття, на яких діти можуть повторити матеріал, вивчений раніше.

Консультаційні години — кожен вчитель виділяє одну додаткову годину на тиждень, доступну для учнів. Цей час можна використати для засвоєння пропущеного матеріалу, написання письмових робіт або покращення оцінок.

Позашкільні заняття – це заняття, які проводяться на території державних шкіл приватними компаніями (наприклад, спортивні та танцювальні заняття, навчання гри на музичних інструментах, програмування тощо).

Батьківські збори — це зустріч у школі, організована класним керівником, під час якої він повідомляє про успіхи дітей у навчанні, їхню поведінку, а також про важливі події та питання, пов'язані зі шкільним життям.

Дні відкритих дверей — це дні, призначені для індивідуальних розмов із батьками або опікунами учнів. Зазвичай перед заходом вчителі або вчительки публікують спеціальний графік, у якому можна обрати конкретну дату й час зустрічі.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ: У 2024/2025 навчальному році діти, які навчаються у випускному класі закладів загальної середньої освіти, що функціонують в українській системі освіти, не будуть зобов'язані відвідувати польські школи. Вони можуть завершити свою освіту дистанційно. Учні 8-го класу польської школи не муситимуть складати іспит з польської мови на підсумковому іспиті за восьмий клас.

Джерело:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/uczniowie-z-ukrainy-w-polskich-szkolach-wazne-informacje-dla-rodzicow>

Правила прийому до середніх польських шкіл

Після закінчення початкової школи розпочинається наступний етап освіти – **навчання у післяпочатковій школі (середній)**. Процес **вступу** починається у квітні-травні і триває до липня. Перед поданням заяви до конкретного закладу варто ознайомитися з пропозиціями середніх шкіл у вашому населеному пункті.

Середню освіту можна здобути в:

Загальноосвітньому ліцеї (4 роки)	Технікумі (5 років)	Галузевій школі I ступеня (3 роки)
з можливістю отримати:		
атестат зрілості після складання випускного іспиту	– диплом, що підтверджує професійну кваліфікацію, після складання професійних іспитів – атестат зрілості після складання випускного іспиту	диплом, що підтверджує професійні кваліфікації, після складання іспиту, який підтверджує кваліфікації у певній професії

Кожне воєводство має інтегровану **електронну систему набору** до середніх шкіл. Варто звернути увагу на те, що існують школи, які надають перевагу **власним системам набору** або вимагають додаткових документів.

Основні документи, необхідні під час вступу до середніх шкіл:

- заява про прийом до середньої школи;
- свідоцтво про закінчення 8 класу початкової школи або інший документ, що підтверджує завершення початкового етапу освіти за кордоном;
- свідоцтво про результати іспиту восьмикласника (якщо дитина відвідувала польську початкову школу).

Які інші документи можуть бути потрібні?

- дипломи переможця конкурсів і олімпіад;
- медична довідка та довідка від тренера (для кандидатів до спортивних класів);
- медична довідка від лікаря з медицини праці (для професійного навчання, наприклад, у технікумі або галузевій школі);
- довідка про результат тесту на мовні здібності (для кандидатів до двомовних шкіл або класів);
- висновок психолого-педагогічної консультації для продовження навчання в інтеграційних класах та реалізації інших рекомендацій, зазначених у документі;
- довідки, що дають право на пільги (багатодітна сім'я, інвалідність члена родини, виховання дитини одним із батьків тощо).

*У початковій школі працює особа, відповідальна за надання восьмикласникам інформації щодо розкладу набору. Зазвичай це вчитель з профорієнтації або класний керівник. За деталями звертайтеся до вашої школи.

ВАЖЛИВО: Усі досягнення учня під час вступу переводяться у бали. Враховуються оцінки у свідоцтві, результати іспиту восьмикласника, участь у конкурсах, олімпіадах та волонтерських програмах. Чим більше балів набирає дитина, тим більші шанси на вступ до обраного навчального закладу.

Ви можете перевірити кількість балів, які ваша дитина може отримати під час вступу до середньої школи: <https://takzdam.pl/kalkulator-punktow/>

Іноземні учні, які закінчують 8 клас початкової школи в Польщі та складають іспит восьмикласника, беруть участь у вступі до середніх шкіл на тих самих умовах, що й громадяни Польщі.

Якщо дитина закінчила **початкову школу в країні походження**, необхідно індивідуально зв'язуватися з навчальними закладами та обговорювати умови вступу.

Підготовчі класи (ОРС)

Підготовчі класи створені для учнів, рівень володіння польською мовою яких не дозволяє навчатися у звичайних класах. Максимальна кількість учнів у таких класах становить 25, а навчання триває не довше одного року. Якщо під час навчання у підготовчому класі учень опанує необхідні мовні компетенції, його переводять до звичайного класу.

Чи є навчання у підготовчих класах обов'язковим?

Навчання у підготовчих класах не є обов'язковим. Це одна з можливостей для дітей, які закінчили початкову школу в іншій країні, але ще не опанували польську мову на рівні, достатньому для продовження навчання у польській середній школі. Після завершення навчання в підготовчому класі можна продовжити освіту у звичайному класі.

Польська мова як іноземна

Як у початковій, так і в середній школі, учні, які приїхали з-за кордону, мають право на додаткові безкоштовні уроки польської мови. Варто дізнатися у своїй школі, на яких умовах і коли проводяться ці додаткові заняття з польської мови.

Джерело:

https://rejestracja.odnpoznan.pl/pliki/mat/pakiet_informacyjny_dla_uczniow_i_rodzicow_osmoklasistow.pdf

Корисні посилання:

Інформатор: Обери школу для себе (місто Варшава):

https://edukacja.um.warszawa.pl/documents/66399/98228592/Informator_02_24-25+_04.pdf/f8ad9352-e830-ba74-5914-ee5ac7a88103

Іспити

Іспит восьмикласника

Іспит восьмикласника – це обов'язковий іспит, який учні 8-х класів складають наприкінці навчального року. Його мета – оцінити знання та базові компетенції, здобуті учнями під час навчання у початковій школі. Іспит однаковий для всіх учнів і учениць Польщі, є обов'язковим і необхідним для завершення початкової школи.

Якщо учень не складе іспит, він не отримає свідоцтва про закінчення школи. Водночас іспит восьмикласника неможливо "не скласти", оскільки не встановлено мінімального порогу балів. Проте результати тестів впливають на можливість вступу до обраної середньої школи.

Результати іспиту відіграють ключову роль під час вступу до середніх шкіл, замінюючи вступні іспити.

Правила

Іспит проводиться у письмовій формі. Під час іспиту з кожного предмета дитина отримує екзаменаційний аркуш, який містить закриті та відкриті завдання. Усі учасники іспиту сидять за окремими столами. На столі можуть бути лише екзаменаційні аркуші та письмове приладдя – ручка з чорною пастою. Під час іспиту з математики дозволено мати лінійку. Для учнів із хворобами або інвалідністю також дозволено мати ліки та інші необхідні засоби.

Предмети

Восьмикласник на іспиті складає 3 обов'язкові предмети:

польська мова – 1-й день, 120 хвилин

математика – 2-й день, 100 хвилин

сучасна іноземна мова (на вибір: англійська, німецька, іспанська, французька, російська, італійська) – 3-й день, 90 хвилин.

Учень може вибрати лише ту мову, яку він вивчав у школі в рамках обов'язкових занять (наприклад, якщо у школі не викладається італійська мова, її не можна обрати на іспиті).

Польська мова – перевіряє знання мови, навички читання з розумінням, письма, а також знання літератури та граматики.

Математика – оцінює навички в галузі арифметики, геометрії, алгебри та інших математичних дисциплін.

Сучасна іноземна мова – найчастіше це англійська мова, але можна обрати іншу, яка вивчалася в школі.

Пробні іспити

Кожна особа, яка складає іспит восьмикласника, матиме можливість перевірити свої навички під час пробних іспитів упродовж навчального року. Пробні іспити є добровільними.

Результати

Кожна особа отримує свідоцтво з результатами іспиту восьмикласника – відсотковий результат і результат за центильною шкалою для кожного предмета. Відсотковий результат – це відсоток балів, яку дитина набрала за завдання з цього предмета. Центильний результат – це відсоток восьмикласників з усієї країни, які отримали за іспит з цього предмета такий самий або нижчий результат, ніж учасник іспиту. Результати іспиту є остаточними і не можуть бути оскаржені в судовому порядку.

Полегшення

Для учнів і учениць, які мають право на полегшення умов складання іспиту восьмикласника (наприклад, учнів з інвалідністю чи іноземців), тривалість виконання завдань у кожному екзаменаційному аркуші може бути збільшена на:

- 60 хвилин – для іспиту з польської мови,
- 50 хвилин – для іспиту з математики,
- 45 хвилин – для іспиту з сучасної іноземної мови.

Полегшення для дітей з досвідом міграції

Учні, які не є громадянами Польщі, а також громадяни Польщі, які повернулися з-за кордону, мають право на особливі умови під час державних іспитів у початковій школі.

Полегшення передбачають:

- подовження часу проведення іспитів,
- можливість користування словниками.

Якщо батьки бажають, щоб дитина скористалася цими полегшеннями, вони повинні подати заяву до дирекції школи у визначений термін упродовж поточного навчального року.

Додатковий термін іспиту

Іспит проводиться у двох термінах: основному та додатковому.

Учень, який з поважних причин не зміг взяти участь в основному терміні іспиту, може скласти його в додатковий термін, встановлений директором школи.

Форми підготовки до іспиту можуть бути різноманітними: навчання у школі, заняття з репетитором, підготовчі курси та самостійна робота з навчальними матеріалами.

Виняток

Згідно з рішенням Міністерства національної освіти, діти з України, які навчаються у 8 класі польської школи, у цьому навчальному році звільнені від складання іспиту з польської мови на іспиті восьмикласника. Детальнішу інформацію з цього питання можна знайти за посиланням:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/uczniowie-z-ukrainy-w-polskich-szkolach-wazne-informacje-dla-rodzicow>

Джерела

<https://www.gov.pl/web/edukacja/egzamin-osmoklasisty2>

<https://www.wprost.pl/kraj/11230528/egzamin-osmoklasisty-2023-wszystko-comusisz-wiedziec.html>

<https://www.gov.pl/web/edukacja/egzamin-osmoklasisty-2024>

<https://eurydice.org.pl/system-edukacji-w-polsce/krotka-informacja-o-polskim-systemie>

<https://www.gov.pl/web/edukacja/uczniowie-z-ukrainy-w-polskich-szkolach-wazne-informacje-dla-rodzicow>

Випускний іспит (egzamin maturalny)

До випускного іспиту допускаються учні та учениці ліцеїв загальної освіти, технікумів або галузевих шкіл II ступеня. Випускний іспит складається з усної та письмової частин. Це іспит, який завершує навчання в середній школі і є обов'язковим для тих, хто планує продовжувати навчання у вищих навчальних закладах.

Підготовка

Підготовка до випускного іспиту триває протягом усього періоду навчання в середній школі, але найбільш інтенсивною вона є в останні два роки, коли учні часто беруть участь у додаткових підготовчих заняттях і пишуть пробні іспити.

Обов'язкові випускні іспити в усній частині:

- іспит з польської мови
- іспит із сучасної іноземної мови

Обов'язкові випускні іспити в письмовій частині:

- іспит з польської мови (на базовому рівні);
- іспит з математики (на базовому рівні);
- іспит із сучасної іноземної мови (на базовому рівні);
- іспит з обраного додаткового предмета (на поглибленому рівні).

Джерело: <https://wcrs.wroclaw.pl/aktualnosci/szkolny-pakiet-startowy/>

Результати та значення

Результати випускного іспиту є ключовими для майбутнього освітнього шляху дитини, оскільки вони слугують основою для вступу до вищих навчальних закладів. Результати випускного іспиту виражаються у відсотках, і деякі університети можуть вимагати досягнення певного мінімального порогу з конкретного предмета.

Випускний іспит можна складати також із додатково обраних предметів. Результати окремих іспитів враховуються під час вступу до вищих навчальних закладів.

Складений випускний іспит:

Кожен із предметів має бути складений на рівні не менше 30%.

Якщо випускний іспит не складено:

Якщо випускний іспит не був складений з одного предмета, можна скласти повторний іспит того ж року. Якщо дитина не склала іспит із більш ніж одного предмета, необхідно зареєструватися на випускний іспит, організований у наступному році.

Випускний іспит можуть також складати особи, які закінчили середню школу в попередні роки та бажають покращити свої результати. Крім того, особи, які отримали атестат про закінчення середньої школи за кордоном, мають право складати польський випускний іспит.

Підтримка у навчанні

Допомога асистента міжкультурного

Якщо ваша дитина, розпочинаючи навчання в польській школі, недостатньо добре володіє польською мовою, вона має право на допомогу від:

- асистента вчителя для дитини-іноземця
- міжкультурної асистентки.

Хто такий асистент вчителя?

Це людина, яка володіє рідною мовою вашої дитини та допомагає їй під час навчальних занять. Така допомога може бути надаватися строком до 12 місяців. Щоб ваша дитина отримала допомогу асистента вчителя, необхідно подати письмову заяву на ім'я директора школи. Зразок заяви знаходиться у додатках.

Хто така міжкультурна асистентка?

Міжкультурна асистентка — це людина, яка допомагає учням і ученицям, які не володіють польською мовою або володіють нею на недостатньому для навчання рівні. Міжкультурна асистентка допомагає дитині налагодити контакт зі шкільною спільнотою, а також співпрацює з батьками дитини.

В обов'язки міжкультурної асистентки входить безпосередня робота з дитиною та вчителем, який проводить заняття (допомога під час уроків, наприклад, переклад пояснень вчителя), а також підтримка дитини під час позакласних заходів (зокрема, повторення матеріалу, підготовка до контрольних тощо).

Міжкультурна асистентка також виступає посередницею у контактах батьків-іноземців із педагогічним колективом школи: супроводжує класного керівника, педагога або шкільного психолога на зустрічах з батьками (у тому числі під час батьківських зборів), ознайомлює нових батьків із системою функціонування польської школи, пояснює культурні норми тощо.

Правила, що регулюють надання допомоги від міжкультурної асистентки, містяться в статті 8а Закону про освіту. Детальніше про роль міжкультурних асистенток можна дізнатися з нашої публікації:

„Dlaczego szkoły potrzebują asystentek międzykulturowych?”

Додаток

.....
miejsowość, data (місце і дата)

Pan / Pani Dyrektor Szkoły
(ім'я та прізвище директора школи)
.....

Adres szkoły (адреса школи):
.....
.....

Додаток

Zwracam się z prośbą o przydzielenie mojemu dziecku
..... (imię i nazwisko / ім'я та прізвище
дитини), ... (klasa / клас) asystenta międzykulturowego/
pomocy nauczyciela dziecka cudzoziemca*).

Prośbę swą motywuję tym, iż ..... (imię
dziecka / ім'я дитини) jego/jej kompetencje językowe są
na niewystarczającym poziomie, aby efektywnie korzystać
z edukacji szkolnej. Jestem przekonany/-a, że wsparcie
asystenta międzykulturowego/pomocy nauczyciela*)
przyczyni się do łatwiejszej adaptacji mojego dziecka
w szkole i pomoże mu w nauce.

Z poważaniem,
.....

(podpis / підпис)

*) необхідне підкреслити

Психолого-педагогічний супровід у школі

У кожній школі діє **психолого-педагогічна команда**, що складається з таких фахівців та фахівчинь:

Педагог, педагогиня – це особа, до якої варто звернутися в першу чергу. Вона запропонує індивідуальний план психолого-педагогічної підтримки, який допоможе вирішити проблему дитини, а також підтримає у випадку конфліктів між однолітками чи у спілкуванні з вчительками.

Шкільний психолог – це фахівець, до якого слід звернутися за консультацією, якщо у дитини виникають труднощі в спілкуванні в сім'ї чи з однолітками, спостерігається пригнічений настрій або вона зазнає насильства. Шкільний психолог також може втрутитися в екстрених ситуаціях, наприклад, під час конфліктів чи складнощів, пов'язаних із поведінкою дитини.

Спеціальний педагог підтримує учнів та учениць із особливими освітніми потребами, допомагає вчителям у роботі з дітьми, які мають різні види труднощів.

Педагогиня-терапевтка – це фахівчиня, яка проводить корекційно-компенсаторні заняття, рекомендовані за результатами психолого-педагогічної діагностики.

Логопедия – це фахівчиня, яка підтримує дітей із порушеннями мовлення та проводить скринінгові дослідження у класах 1–3.

Згода на отримання психолого-педагогічної допомоги в школі входить до стандартного набору документів, які батьки підписують на початку навчального року або одноразово під час зарахування до школи.

Якщо ваша дитина отримувала психолого-педагогічну допомогу у країні походження або ви помічаєте у неї різні

труднощі, наприклад:

- проблеми з адаптацією в новому середовищі або адаптація триває занадто довго;
- дитина має труднощі у навчанні, відсутність досягнень і успіхів, брак мотивації;
- труднощі з розпізнаванням літер, письмом, читанням, мовленням;
- труднощі у контактах із однолітками, замкненість і сором'язливість;
- труднощі з контролем емоцій, проявами агресії, нездатність впоратися зі стресом, що впливає на поведінку у школі;
- проблеми зі сном, режимом дня або харчуванням, варто звернутися за допомогою до педагога та/або шкільного психолога.

Психолого-педагогічна консультація

У деяких випадках, після консультації зі шкільною психолого-педагогічною командою, дитину скеровують на подальшу діагностику до районної **психолого-педагогічної консультації**. Саме там можна діагностувати причини шкільних труднощів і отримати відповідний документ: **висновок** або **довідку** про потребу у спеціальному навчанні.

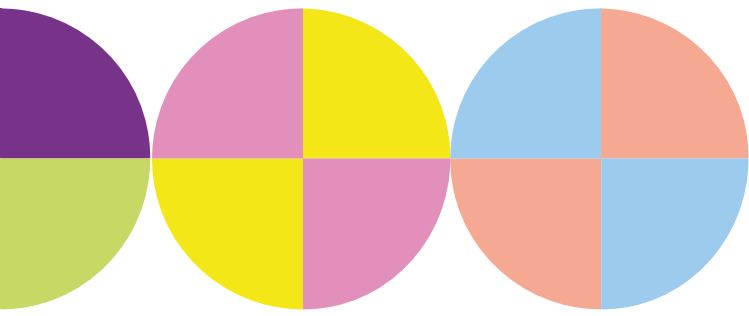
Висновок видається у випадках:

- специфічних труднощів у навчанні: дислексії, дисграфії, дискалькулії, дисорфографії;
- надання учню психолого-педагогічної допомоги;
- індивідуальної освітньої траєкторії;
- відтермінування обов'язкового шкільного навчання;
- адаптації вимог до індивідуальних потреб і можливостей дитини.

Довідка видається у випадках дітей:

- з порушенням слуху;
- зі зниженим слухом;
- з порушенням зору;
- зі зниженим зором;
- з порушенням опорно-рухового апарату, включаючи афазію;
- з порушенням інтелектуального розвитку легкого, помірного або значного ступеня;
- у спектрі аутизму (включно із синдромом Аспергера, хоча останнім часом цю назву все частіше замінюють на загальну категорію "спектр аутизму");
- із супутніми формами інвалідності;
- із соціальною дезадаптацією або схильністю до такої дезадаптації.

Після отримання такого документа батьки дитини отримують список рекомендацій, які можна безкоштовно реалізовувати у школі, консультації або вдома, а також платно — у приватних установах. Дії, зазначені в рекомендаціях, мають на меті покращити самопочуття та функціонування дитини в школі, сім'ї та в спілкуванні з однолітками.

Труднощі дитини — це непроста тема. Батьки також часто потребують підтримки в процесі діагностики, щоб прийняти ситуацію й бути в змозі допомогти своїй дитині. Зазвичай консультації пропонують підтримку для батьків, наприклад, організовуючи майстер-класи та тренінги з виховання дітей і подолання складних ситуацій, а також надаючи психологічну допомогу.

ВАЖЛИВО: Варто пам'ятати, що як висновок, так і довідка видаються виключно батькам, і саме батьки вирішують, як далі використовувати цей документ — чи передати його шкільній психолого-педагогічній команді. У цих документах також можуть міститися рекомендації щодо реалізації шкільної програми в індивідуальному форматі, у школі з інтеграційними класами, у спеціальній школі чи загальноосвітній початковій школі. Остаточне рішення щодо форми навчання дитини ухвалюють батьки.

Візит до лікаря-психіатра

У деяких випадках для підтвердження діагнозу або подання заяви на індивідуальну освітню траєкторію потрібна довідка від лікаря-психіатра.

Необхідність звернення до такого спеціаліста часто викликає занепокоєння у батьків і страх перед стигматизацією їхньої дитини. Це пов'язано з побоюваннями щодо майбутнього дитини (наприклад, чи не будуть над нею насміхатися, чи такий візит не вплине негативно на подальшу освіту та кар'єру, чи не буде накладено будь-яких обмежень).

На такі побоювання може також впливати негативний досвід з країни походження, де, наприклад, ведеться облік візитів до психіатра або існують так звані "чорні списки" осіб, які зверталися за психіатричною допомогою. Проте в польському законодавстві вся медична документація захищена законом про обробку персональних і чутливих даних (RODO) і не може бути передана третім особам без спеціальної згоди. Лікар-психіатр також зобов'язаний дотримуватися лікарської таємниці, тому інформація про стан здоров'я дитини не виходить за межі медичного закладу. Школи також зобов'язані спеціально захищати чутливі дані учнів і учениць.

Давайте разом подбаємо про різноманітну спільноту

Підтримати нас можна:

forummigracyjne.org/ua/задонатити/

пожертвувати 1,5% свого податку

KRS: 0000272075

FUNDACJA
**Polskie
Forum
Migracyjne**

Фонд «Польський Форум Міграцій» з 2007 року підтримує всіх осіб із досвідом біженства або міграції, які проживають або перебувають у Польщі.

Ми виступаємо за інтеграцію мігрантів і біженців у польське суспільство, дотримання їхніх прав і протидію дискримінації. Нам важливо сприяти соціальній згуртованості та розвитку ресурсів для функціонування в культурно різноманітному світі. Ми прагнемо створити світ, у якому дотримуються прав людини, а люди з різним походженням створюють спільноти, засновані на співпраці та довірі.

Ми допомагаємо всім, незалежно від країни походження, статі, етнічного походження, національності, релігії, світогляду, інвалідності, сексуальної орієнтації чи віку. Наша допомога безкоштовна.

Фонд пропонує підтримку в таких сферах: психічне здоров'я, інформація, консультування та правова допомога, освіта, ринок праці. Ми працюємо двома напрямками: надаємо безпосередню допомогу та сприяємо розвитку системних рішень через лобіювання, основане на безпосередньому досвіді.

www.forummigracyjne.org

+48 692 913 993

info@forummigracyjne.org

FUNDACJA

Polskie Forum Migracyjne

projekt współfinansuje
miasto stołeczne
Warszawa

Broszurka powstała w ramach projektu
współfinansowanego ze środków Biura
Edukacji Urzędu m. st. Warszawy

